ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **J. H.,** zast. JUDr. Jitkou Třeštíkovou, advokátkou, se sídlem Velké náměstí 45, Strakonice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 2. 2017, č. j. 53 Ad 12/2016 - 19,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Jitce Třeštíkové, advokátce, se sídlem Velké náměstí 45, Strakonice, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši **2600 Kč,** která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobce požádal dne 21. 12. 2015 prostřednictvím slovenského nositele pojištění o starobní důchod ke dni 19. 3. 2011. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím č. j. X, ze dne 28. 4. 2016 žádost žalobce o starobní důchod zamítla podle § 58 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Žalobce podal proti zamítavému rozhodnutí námitky, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 11. 7. 2016, č. j. X. Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl jako nedůvodnou a rozhodl, že žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Požadoval, aby mu jako doba pojištění bylo zhodnoceno i studium prvního ročníku učebního poměru u státního podniku Mostáreň Brezno ve školním roce 1960/1961, přestože se mu o tomto studiu nepodařilo dohledat potvrzení. Dále uvedl, že po skončení

prvního roku v učení přešel do podniku Pradiareň Ľanu, kde dokončil učňovské studium v oboru strojní zámečník. Má potvrzení o tom, že odpracoval v OKD v kategorii I.AA v roce 1964 celkem 43 dnů a v roce 1965 celkem 294 dnů. Podle názoru stěžovatele zaměstnání v období 1972 – 1975, kdy pracoval v podniku Banské stavby Prievidza jako „horník-hlubinač" spadá také do I.AA pracovní kategorie. Až do roku 1980, kdy se mu stal pracovní úraz, byl stěžovatel kmenovým zaměstnancem Uranových dolů Příbram. V důsledku pracovního úrazu, který nezavinil, zůstal neschopným práce v podzemí a nemohl proto odpracovat v uranových dolech 10 let nebo 15 let v hornictví. Stěžovatel pokládá za nespravedlivé, že roky strávené v invalidním důchodu se nepočítají do důchodu.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 18. 4. 2017, č. j. 5 Ads 72/2017 – 25, ustanovil zástupkyní stěžovatele JUDr. Jitku Třeštíkovou, jejímž prostřednictvím stěžovatel kasační stížnost doplnil. Kasační stížnost podal stěžovatel z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[4] Pokud jde o skutková zjištění žalované a krajského soudu, stěžovatel v doplnění stížnosti namítl, že jestliže je prokázané, že dokončil učňovské studium v oboru strojní zámečník ve Štátném podniku Pradiareň Ľanu a tento tříletý učební obor ukončil po dvou letech, pak z logiky věci vyplývá, že dvouletému studiu a jeho dokončení musel předcházet první ročník studia. Z uvedeného tedy vyplývá, že absolvoval učební obor i v letech 1960 a 1961, kdy se učil u Štátného podniku Mostáreň Brezno, a tato doba měla být žalovanou zohledněna. Nesprávné právní posouzení otázky namítl stěžovatel ve vztahu k posouzení náhradních dob zaměstnání. Je nesporné, že stěžovatel ukončil pracovní poměr v Uranových dolech pro pracovní úraz, pro který mu byl přiznán invalidní důchod třetího stupně. Stěžovatel se považoval za kmenového zaměstnance podniku a jediná příčina, která vedla ke ztrátě způsobilosti vykonávat dosavadní práci, byl pracovní úraz. Při normálním běhu událostí by i nadále vykonával práci v hornictví v Uranových dolech. Nechápe, že je mu kladeno k tíži, že neodpracoval 10 roků v uranových dolech nebo 15 roků v hornictví, když tato pracovní činnost mu byla znemožněna právě v důsledku pracovního úrazu. Považuje za nesprávné, pokud mu pro účely stanovení, resp. zvýšení procentní výměry důchodu nebyla zhodnocena i doba po 19. 3. 2001, tedy doba po dosažení nároku na starobní důchod. Dle názoru stěžovatele by i tato doba měla být zohledněna jako doba náhradního pojištění při výměře důchodu.

[5] Žalovaná považuje rozsudek krajského soudu za správný a správní rozhodnutí souladné s platnou právní úpravou. Ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakovala argumenty uvedené ve vyjádření k žalobě v řízení před krajským soudem. Uvedla, že stěžovateli vznikl po zhodnocení pobírání plného invalidního důchodu od 16. 8. 1981 do 31. 12. 1992, považovaného za ostatní zaměstnání v hornictví vykonávané pod zemí v hlubinných dolech (I.A pracovní kategorie), nárok na starobní důchod dosažením věku 55 let, tj. ke dni 19. 3. 2001. Doba po 19. 3. 2001 je dobou po dosažení nároku na starobní důchod a nelze ji v souladu s § 33 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění zahrnout do doby pojištění. K námitce stěžovatele, že v učení byl již od 14 let věku, tj. od roku 1960, žalovaná znovu uvedla, že v tomto směru vycházela z údajů poskytnutých zahraničním nositelem pojištění, tzn. Sociální pojišťovnou Bratislava, která poskytla doklady pouze o dobách pojištění od roku 1961. Žalovaná shodně jako v řízení před

pokračování

krajským soudem zopakovala a odůvodnila svůj závěr, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro provedení přepočtu hornického důchodu.

[6] Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] V kasační stížnosti stěžovatel označil mj. důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení *„[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*". Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud nesprávně posoudil skutečnost, že stěžovatel ztratil způsobilost vykonávat práci v hornictví v důsledku pracovního úrazu, ke kterému kdyby nedošlo, vykonával by stěžovatel nadále práci v hornictví v uranových dolech; nemůže mu být proto kladeno k tíži, že za této situace neodpracoval potřebných 10 roků v uranových dolech, resp. 15 roků v hornictví. Tuto námitku shledal Nejvyšší správní soud nedůvodnou.

[8] Z obsahu dávkového spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel požádal o přiznání, resp. přepočet, starobního důchodu ke dni 19. 3. 2011. V době podání žádosti stěžovatel pobíral starobní důchod, který mu byl vyplácen na základě rozhodnutí žalované ze dne 4. 3. 2011, jímž byl stěžovateli od 19. 3. 2011 namísto invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně přiznán starobní důchod ve výši dosud vypláceného invalidního důchodu, tj. 13 569 Kč.

[9] Z osobního listu důchodového pojištění a podkladů pro jeho vyhotovení vyplývá, že stěžovatel má nepřetržitou dobu pojištění od 1. 9. 1961 do 19. 3. 2001, což je celkem 38 roků a 298 dnů. Doba trvání pojištění po dobu učebního poměru je doložena od 1. 9. 1961. Pokud jde o zaměstnání v I. pracovní kategorii, které je v dané věci podstatné, tak stěžovatel pracoval v blíže neurčeném zaměstnání I. pracovní kategorie v roce 1964 po dobu 57 dnů a v roce 1965 po dobu 298 dnů, tj. celkem 355 dnů. V období od 12. 9. 1972 do 21. 6. 1975 pracoval stěžovatel v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, a od 24. 6. 1975 do 15. 8. 1981 takové zaměstnání vykonával v uranových dolech. V uranových dolech tak stěžovatel odpracoval celkem 2245 dnů, tj. necelých 6 let, a v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí odpracoval stěžovatel (po započtení 355 dnů odpracovaných v blíže neurčeném zaměstnání I. pracovní kategorie) maximálně 3258 dnů, tj. necelých 10 let. Pracovní poměr v uranových dolech ukončil stěžovatel poté, co utrpěl pracovní úraz, pro který mu byl ode dne 16. 8. 1981 přiznán plný invalidní důchod.

[10] Žalovaná konstatovala, že stěžovatel dosáhl důchodového věku v 55 letech; vycházela přitom z § 21 odst. 1 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení, podle nějž má občan nárok na starobní důchod, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku aspoň 55 let, byl-li zaměstnán nejméně 15 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b), jestliže byl z tohoto zaměstnání převeden nebo uvolněn z důvodů uvedených v § 12

odst. 3 písm. e). Žalovaná rovněž konstatovala, že na stěžovatele nelze vztáhnout písm. a) citovaného ustanovení, neboť neodpracoval potřebnou dobu v uranových dolech (požadovaných 10 roků), resp. v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí (požadovaných 15 roků).

[11] Se závěrem o důchodovém věku stěžovatele se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Zdejší soud nemůže přisvědčit námitce stěžovatele, že žalovaná pochybila, jestliže pro účely stanovení procentní výměry starobního důchodu nezohlednila jako dobu náhradního pojištění rovněž dobu po 19. 3. 2001. Jak bylo shora zmíněno, je nesporné, že stěžovatel ke dni 15. 8. 1981 ukončil pracovní poměr v uranových dolech pro pracovní úraz, pro který mu byl ode dne 16. 8. 1981 přiznán invalidní důchod třetího stupně. Následné období pobírání invalidního důchodu proto žalovaná v souladu s § 18 odst. 2 písm. a), odst. 3 zákona o sociálním zabezpečení posoudila jako dobu zaměstnání v hornictví vykonávaného pod zemí v hlubinných dolech (§ 14 odst. 2 písm. b) zákona o sociálním zabezpečení). Takový postup je však vyloučen ve vztahu k období pobírání invalidního důchodu po dosažení důchodového věku, neboť se jedná se o dobu po dosažení nároku na starobní důchod, přičemž podle § 33 odst. 2 věty druhé zákona o důchodovém pojištění se do doby pojištění získané po vzniku nároku na starobní důchod nezahrnují náhradní doby pojištění. Žalovaná proto postupovala správně, pokud jde o určení započitatelných dob pojištění, a námitka je nedůvodná.

[12] Stěžovatel dále namítal nesprávná skutková zjištění týkající se doby jeho učňovského studia. Uvedl, že studoval tříletý učební obor, z toho první ročník v letech 1960 – 1961. Potvrzení o studiu v tvrzeném období stěžovatel nedoložil, z logiky věci však dle jeho názoru vyplývá, že jestliže prokazatelně dokončil studium tříletého oboru po dvou letech, pak muselo dvouletému studiu předcházet studium prvního ročníku.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil námitku jako nedůvodnou. Součástí spisové dokumentace je potvrzení Strednej odbornej školy Revúca ze dne 24. 2. 2016, ze kterého vyplývá, že stěžovatel na uvedené škole studoval v učebním oboru strojní zámečník od 1. 9. 1961 do 29. 6. 1963. Doklad potvrzující studium stěžovatele již od roku 1960 součástí spisu není a ze spisové dokumentace taková skutečnost nevyplývá. Je proto třeba přisvědčit krajskému soudu, že žalovaná postupovala správně, jestliže při výpočtu výše starobního důchodu do doby pojištění nezahrnula stěžovatelem tvrzenou dobu studia od 1. 9. 1960 do 31. 8. 1961. Tvrzení stěžovatele, že do učení chodil již od roku 1960, není ničím doloženo, nadto z potvrzení Strednej odbornej školy Revúca nevyplývá ani dle stěžovatele prokázaná skutečnost, že se jednalo o tříletý učební obor.

[14] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích k závěru, že nebyly naplněny tvrzené důvody podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[15] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalované nelze podle § 60 odst. 2 s.

pokračování

ř. s. přiznat právo na náhradu nákladů řízení ve věci týkající se důchodového pojištění, ačkoli byla procesně úspěšná.

[16] Ustanovené advokátce Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 2600 Kč, která se skládá z částky 2000 Kč za 2 úkony právní pomoci po 1000 Kč (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif) a z částky 600 Kč za dva s tím související režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif). Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu